

Na temelju članka 21. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine" br. 92/2010.), a u svezi s člankom 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara ("Narodne novine" br. 116/2011.), KUTLURNI I MULTIMEDIJSKI CENTAR BJELOVAR, 43000 Bjelovar, Ivana viteza Trnskog 8E, zastupan po ravnatelju Dubravku Adamović, uz prethodnu suglasnost Gradonačelnika Grada Bjelovara, 20. lipnja 2014. donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom razrađuju se pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara kao i propisa donesenih na temelju Zakona te drugih zakona i propisa čijim se pojedinim odredbama uređuju pitanja od značaja za sprečavanje požara i drugih nesreća te gubitak ili oštećenje sredstava za rad i zaštitu života i zdravlja ljudi.

Kulturni i multimedijски centar Bjelovar, sukladno propisima o zaštiti od požara, ovim Pravilnikom utvrđuje mjere i poslove u svezi s provedbom i unapređivanjem zaštite od požara u:

— svim poslovnim prostorima u kojima poslodavac obavlja registriranu djelatnost.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom uređuje se:

1. temeljne odredbe u svezi provedbe i unapređivanja zaštite od požara,
2. ustrojstvo i način rada službe zaštite od požara uključujući vatrogasne postrojbe i vatrogasno dežurstvo (ako su predviđeni procjenom ugroženosti i planom zaštite od požara),
3. broj, naziv radnog mjesta i stručna sprema osoba zaduženih za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara,
4. obveze i odgovornosti vezano uz provedbu mjera zaštite od požara,
5. obveze i odgovornosti osoba s posebnim ovlastima i odgovornostima u provedbi mjera zaštite od požara,
6. način obavljanja unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara te ovlaštenja, obveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole,
7. način upoznavanja djelatnika s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu prilikom stupanja na rad ili promjene radnoga mjesta, odnosno, prije obavljanja određenih radova i radnji od strane drugih osoba te vođenje evidencije o tome,
8. način osposobljavanja djelatnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara, periodične provjere znanja i vođenje evidencije o tome,
9. način osposobljavanja djelatnika za rad na radnim mjestima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije, prije stupanja na rad, periodične provjere znanja i vođenje evidencije o tome,
10. službe i osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara s opisom zaduženja,
11. službe i osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju sustava za upravljanje i nadziranje sigurnog odvijanja tehnološkog procesa (ako postoji) te drugih instalacija i uređaja čija neispravnost može prouzročiti požar i tehnološku eksploziju,

12. službe i osobe zadužene za razradu postupaka i poduzimanje odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera zaštite od požara u slučajevima privremenog povećanog požarnog rizika,
13. kretanje i ponašanje na prostorima ugroženima od požara ili tehnološke eksplozije,
14. ustrojstvo motrenja, javljanja i uzbunjivanja o opasnostima od požara,
15. mjere zabrane i ograničenja iz zaštite od požara te prostorije i prostori na koje se one odnose,
16. postupanje djelatnika u slučaju nastanka požara,
17. druge mjere zaštite od požara sukladno vlastitim planovima i potrebama.

Članak 3.

Sastavni dio ovoga Pravilnika su:

- rješenje o razvrstavanju u kategoriju ugroženosti od požara,
- plan evakuacije i spašavanja,
- upute za siguran rad i postupanje u slučaju požara na pojedinim radnim mjestima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije.

Članak 4.

Projektna dokumentacija, razne analize, nalazi i mišljenja, uvjerenja, svjedodžbe, upisnici i druge isprave iz područja zaštite od požara pohranjuju se u zbirku isprava.

Isprave iz stavka 1. ovog članka pohranjuju se i čuvaju kod odgovorne osobe za zaštitu od požara.

Članak 5.

Sustav zaštite od požara i tehnoloških eksplozija obuhvaća norme ponašanja radnika i trećih osoba za vrijeme rada, kretanja i zadržavanja u prostoru KMC Bjelovar kao i tehničke normative, norme i upute u svezi građevine, prostorija, opreme te drugih sredstava rada.

Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji, normativne, upravne, organizacijske, tehničke, obrazovne, propagandne naravi utvrđene Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave i ovim Pravilnikom, čijim se izborom i primjenom postiže veći stupanj zaštite od požara.

Članak 6.

Svaki radnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, upozorenjima i/ili zabranama.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovog članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze na radu radi privremenoga ili povremenoga obavljanja posla te radi obavljanja posla po posebnom ugovoru.

II. USTROJSTVO I NAČIN RADA SLUŽBE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 7.

Služba zaštite od požara sa vatrogasnim postrojbama i vatrogasnim dežurstvom nije osnovana budući da ustanova nema potrebe za osnivanjem iste jer je razvrstana u IV. kategoriju ugroženosti od požara.

III. BROJ RADNIH MJESTA, NAZIV I STRUČNA SPREMA OSOBA ZADUŽENIH ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA I UNAPREĐENJE STANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 8.

Radnik zadužen za obavljanje poslova i unapređenje stanja zaštite od požara (jedan) mora imati najmanje zvanje vatrogasca ili završeno srednjoškolsko obrazovanje u programu gimnazije ili srednjoškolsko strukovno obrazovanje u četverogodišnjem trajanju te položen stručni ispit.

Ako ustanova nema zaposlenu takvu osobu, iste poslove može ugovoriti s vanjskim suradnicima koji su registrirani za navedenu djelatnost i ispunjavaju navedene uvjete.

Uz poslove zaštite od požara ovaj radnik smije obavljati i druge poslove.

IV. OBVEZE I ODGOVORNOSTI VEZANO UZ PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 9.

Za provedbu mjera zaštite, odgovoran je radnik zadužen za zaštitu od požara, koji je i osnovni organizator i nositelj cjelokupnih poslova iz područja zaštite od požara u svim prostorijama ustanove te na svim radnim mjestima.

U cilju unapređenja zaštite od požara, radnik zadužen za poslove zaštite od požara savjetuje ravnatelja glede potrebnih financijskih ulaganja radi provedbe mjera zaštite od požara propisanih zakonom, podzakonskim aktima, prihvaćenim pravilima tehničke prakse, sve u cilju povećane sigurnosti imovine i radnika društva.

Članak 10.

Kada radnik zadužen za zaštitu od požara utvrdi da pojedini prostor u ustanovi ne zadovoljava sigurnosne uvjete za daljnji rad, dužan je o tome napismeno obavijestiti ravnatelja.

V. OBVEZE I ODGOVORNOSTI OSOBA S POSEBNIM OVLASTIMA I ODGOVORNOSTIMA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODGOVORNOSTI ZBOG NEPRIMJENE PROPISANIH ILI NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

A. OBVEZE RADNIKA ZADUŽENOGA ZA PROVEDBU ZAŠTITE OD POŽARA (U DALJNJEM TEKSTU: VODITELJ)

Članak 11.

Voditelj je odgovoran da prije početka i za vrijeme obavljanja radnih zadataka provodi mjere zaštite od požara i eksplozije.

Članak 12.

Voditelj obavlja kontrolu i nadzor glede primjene propisanih i nadređenih mjera zaštite od požara na radnim mjestima i u prostorijama ustanove. O uočenim nedostacima sastavlja zapisnik s prijedlogom i rokovima za njihovo otklanjanje.

Voditelj vodi brigu o potrebi postavljanja odgovarajuće opreme i sredstava za gašenje požara na pojedinim radnim mjestima ovisno o tehnološkom postupku, kao i o njihovoj ispravnosti, redovitosti njihova pregleda i ispitivanja u propisanim vremenskim rokovima.

Za nesmetan pristup vatrogasnoj opremi i sredstvima za gašenje požara odgovoran je voditelj.

Članak 13.

Voditelj je dužan upoznati svakog radnika prije rasporeda za samostalno obavljanje poslova i radnih zadataka s opasnostima od požara i eksplozija te mjerama zaštite na njegovu radnome mjestu.

Svakog radnika, nakon premještanja s jednog na drugo radno mjesto te nakon izmjene radnoga postupka, voditelj mora upoznati s opasnostima od požara i eksplozija i provođenjem odgovarajućih mjera zaštite.

Voditelj je odgovoran da na radnim mjestima gdje postoje opasnosti za nastanak i širenje požara rade radnici koji su stručno osposobljeni za takve poslove i koji su osposobljeni iz područja zaštite od požara.

Članak 14.

Posebne dužnosti voditelja su:

- udaljiti svakog radnika koji pri obavljanju poslova ne provodi i ne primjenjuje mjere zaštite od požara;
- nakon svršetka rada, prije odlaska iz radnih prostora, provjeriti jesu li poduzete mjere zaštite od požara;
- prekinuti rad na radnom mjestu, sredstvu rada i radnoj okolini, ako utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili ako se poslovi i radne operacije izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara;
- u slučaju neizravne opasnosti nastanak požara, s odgovornom osobom dogovoriti otklanjanje opasnosti, odnosno, nedostataka ili, ako se to ne može, dogovoriti se o privremenom prekidu rada dok te opasnosti postoje;
- izvijestiti odgovornu osobu zaštite od požara o svakom nastalom požaru ili mogućoj opasnosti za nastanak i širenje požara;
- u slučaju neizvršavanja obveza u primjeni i provedbi mjera zaštite od požara, pokreće stegovni postupak za utvrđivanje povrede radne dužnosti protiv radnika koji tu obvezu ne izvršava na svom radnom mjestu ili u radnoj prostoriji.

B) OBVEZE RADNIKA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 15.

Dužnosti radnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija su:

- poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara na radnome mjestu i u radnome prostoru;
- upoznati se s odredbama ovoga Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnome mjestu;
- prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u svezi novih poslova na tom radnom mjestu;
- tijekom rada i nakon svršetka radnoga vremena, stalno pratiti i kontrolirati rad, funkcioniranje i ispravnost strojeva, uređaja, instalacija i drugih sredstava u bližoj i široj radnoj okolini te svaki kvar ili neispravnost, koja bi mogla biti uzrokom nastanka

- požara, odmah prijaviti nadležnom voditelju ili službi za održavanje;
- držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnome mjestu i u radnomu prostoru;
- brinuti se da pristup njegovu radnome mjestu bude slobodan i moguć kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara i otklonile posljedice;
- odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije, ako nisu osigurane mjere za zaštitu od požara i eksplozije;
- aktivno sudjelovati u gašenju požara na objektu ustanove i u svim njenim prostorijama;
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara te prema oznakama upozorenja i znakovima ovješanim i nalijepljenim za njihovu uporabu.

C) ODGOVORNOSTI ZBOG NEPRIMJENE PROPISANIH I NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 16.

Za neosiguravanje financijskih sredstava za provođenje zakonom i podzakonskim aktima propisanih, naređenih te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara i eksplozije odgovoran je poslodavac.

Voditelj je odgovoran za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima na kojima nisu poznate zakonom i podzakonskim aktima propisane, naređene ili priznate mjere zaštite od požara.

Za povrede obveza iz područja zaštite od požara, postupak za utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera za voditelja isti je kao i za radnike na pojedinim radnim mjestima u djelokrugu njegove radne prostorije ili dijela procesa.

U provođenju postupka zbog povreda obveza, ocjenjuje se na koji se način provode mjere zaštite od požara u dijelu radnoga procesa za koji je voditelj zadužen.

Članak 17.

Voditelj čini lakšu povredu radne obveze iz zaštite od požara i eksplozija u slučaju neizvršenja obveza koje su propisane za sve radnike i kada ne obavlja svoje osobne poslove iz područja zaštite od požara pa zbog toga može nastati ili je nastala manja materijalna šteta na imovini ustanove.

Voditelj čini težu povredu obveza iz zaštite od požara u slučajevima neizvršenja obveza iz zaštite od požara koje su propisane za sve radnike i kada ne obavljaju svoje posebne poslove iz zaštite od požara pa je zbog toga nastupila veća materijalna šteta za imovinu ustanove i lakše ili teže tjelesne ozljede radnika.

Članak 18.

Zbog povreda radne obveze iz zaštite od požara radniku se može izreći jedna od sljedećih mjera:

- opomena koju izriče poslodavac;
- smanjenje plaće za 10% tijekom jednoga mjeseca, o čemu odluku donosi poslodavac;
- prestanak radnog odnosa i naknada prouzročene štete, o čemu odluku donosi poslodavac.

Članak 19.

Lakše povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- nesudjelovanje u gašenju požara i sprečavanju širenja požara, ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara;
- nemarno ili nesavjesno obavljanje obveze u svezi zaštite od požara, ako nije izazvan požar ili eksplozija, ali je nastala manja materijalna šteta,
- neprijavljivanje voditelju ili osobi odgovornoj za zaštitu od požara pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije;
- nemarno ili nesavjesno ponašanje prema opremi i sredstvima za gašenje požara;
- odbijanje rada dužeg od radnog vremena u slučaju kada se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtijeva;
- rad na radnome mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije, unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara.

Članak 20.

Teže povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovanje u gašenju požara i sprečavanju nastanka širenja požara, ako su nastale veće štete nakon požara, odnosno, ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život radnika i/ili imovinu;
- nemarno ili nesavjesno obavljanje radne obveze iz zaštite od požara, čijim je postupkom uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do lakših posljedica po radnike i/ili imovinu;
- rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu;
- neopravdano odbijanje izvršenja pojedine odluke, instrukcije ili naputka iz zaštite od požara, koje je donio i naložio voditelj ili odgovorna osoba zaštite od požara, zbog čega je došlo do požara i/ili eksplozije s lakšim posljedicama po život i zdravlje radnika i/ili imovine;
- ne prijavljivanje voditelju ili osobi odgovornoj za zaštitu od požara pojavu (kvar i sl.) koja može prouzročiti požar ili eksploziju, ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu;
- ne pridržavanje propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku o zaštiti od požara, ako je time učinjena lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu te
- odbijanje rada duže od punog radnog vremena u slučaju nastanka i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara, ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu.

VI. NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA TE OVLAŠTENJA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE

A) OPĆENITO

Članak 21.

Voditelj je osnovni organizator i nositelj cjelokupnih poslova iz područja zaštite od požara i tehnoloških eksplozija u/na objektu i u svim prostorijama u vlasništvu ili na korištenju ustanove te na svim radnim mjestima.

U cilju unapređenja zaštite od požara, voditelj savjetuje poslodavca glede potrebnih financijskih ulaganja radi provedbe mjera zaštite od požara propisanih zakonom, podzakonskim aktima, prihvaćenim pravilima tehničke prakse u cilju povećanja sigurnosti imovine ustanove.

Poslove voditelja može obavljati osoba koja ima srednju spremu tehničkoga smjera i položeni stručni ispit iz područja zaštite od požara te tri godine radnoga iskustva na poslovima zaštite od požara.

Članak 22.

Odgovorna pravna osoba pri obavljanju kontrole i nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara i eksplozija, neposredno priopćava rezultate poslodavcu i unosi ih u redovna mjesečna izvješća.

Kada odgovorna pravna osoba pristupa izradi složenijih rješenja s područja zaštite od požara, može koristiti sve stručne službe i zaposlene u ustanovi.

Odgovorna pravna osoba surađuje s drugim poduzećima, znanstvenim institucijama, gradskom profesionalnom vatrogasnom postrojbom, nadležnim ministarstvom i nadležnom inspekcijom zaštite od požara radi poboljšanja zaštite od požara u ustanovi.

Članak 23.

Kada odgovorna pravna osoba utvrdi da pojedini segmenti objekta ustanove ne zadovoljavaju sigurnosne uvjete za nastavak rada, dužan je o tome pisano izvijestiti poslodavca.

Svaki radnik u prostorijama ustanove dužan je što hitnije prijaviti voditelju svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost od požara ili eksplozije.

Članak 24.

Odgovornost voditelja i drugih radnika ne može se isključiti za obveze u primjeni i provedbi zaštite od požara u ustanovi koje su utvrđene ovim Pravilnikom.

Članak 25.

Odgovorna pravna osoba i voditelj obavljaju sljedeće poslove:

- kontrolu primjene propisa iz područja zaštite od požara na postojećem objektu ustanove te nabavku opreme i sredstava za rad;
- kontrolu provedbe internih pravilnika i općih akata te uputa za siguran rad (zaštita od požara);
- kontrolu kretanja, zadržavanja i rada pojedinaca i vanjskih izvođača radova te izdavanje potrebnih dozvola za kretanje i rad s otvorenim plamenom u ugroženim prostorima;
- kontrolu osposobljenosti i uvježbanosti radnika u rukovanju sredstvima za siguran rad i sredstvima za gašenje požara;
- kontrolu radova u/na objektu glede provođenja mjera zaštite od požara;
- daje odobrenje za vrstu opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara koje nabavlja ustanova;
- kontrolu provođenja mjera zaštite od požara na radnim mjestima prilikom obavljanja svakog posla te druge kontrole glede zaštite od požara, koje ovise o specifičnosti tehnologije obavljanja djelatnosti ustanove;

- prati primjene propisa i normi iz područja zaštite od požara te sudjeluje u izradi novih ili predlaganju promjena postojećih propisa;
- sudjeluje u izradi uputa za rad na siguran način, projekata i drugih akata iz područja zaštite od požara;
- sudjeluje u izradi programa osposobljavanja i obuke radnika za rukovanje opremom i sredstvima za gašenje požara, organiziranju i izvođenju osposobljavanja i vodi evidenciju o tome;
- vodi brigu o servisiranju i ispitivanju uređaja i sredstava za dojavu i gašenje požara.

Članak 26.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i naputcima, voditelj ima pravo:

- udaljiti radnika s radnoga mjesta ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost imovine (unos otvorenu vatru u požarno ili eksplozivno ugrožen prostor, obavlja zavarivanje u ugroženom prostoru bez dozvole ili dodatnih mjera sigurnosti i sl.) te o tome izvijestiti poslodavca;
- narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili životi i zdravlje ljudi;
- utvrđeno neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara prijaviti poslodavcu te o tome izvijestiti poslodavca.

B) KONTROLA ISPRAVNOSTI OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA

Članak 27.

Voditelj obavlja kontrolu ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara neophodne za siguran proces rada.

Voditelj je obavezan vizualno pregledati sve uređaje i opremu za dojavu i gašenje požara.

Voditelj je dužan utvrđene nedostatke na navedenoj opremi prijaviti poslodavcu koji ih je dužan u najkraćem roku otkloniti.

Članak 28.

Ako voditelj utvrdi da postoje ozbiljni nedostaci za sigurno odvijanje posla glede ispravnosti uređaja i opreme za dojavu i gašenje požara, ima pravo prekinuti rad.

U slučaju prekida rada, iz razloga navedenih u prethodnom stavku, dužan je o tome obavijestiti svoga poslodavca, odnosno, odgovornu osobu.

VI. NAČIN UPOZNAVANJA DJELATNIKA S OPASNOSTIMA I OPĆIM MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA NA RADNOME MJESTU PRILIKOM STUPANJA NA RAD ILI PROMJENE RADNOG MJESTA, ODNOSNO, PRIJE OBAVLJANJA ODREĐENIH RADOVA I RADNJI OD STRANE DRUGIH OSOBA, TE VOĐENJE EVIDENCIJE O TOME

A) OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA

Članak 29.

Svaki radnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje u trajanju od minimalno 8 školskih sati na način i po programu utvrđenome Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (NN 61/94).

Osposobljavanje radnika povjerava se onoj pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje radnika i koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje tih poslova.

B) UPOZNAVANJE RADNIKA S OPASNOSTIMA NA RADNOME MJESTU

Članak 30.

Svako radnika koji prvi put dolazi na radno mjesto, voditelj je dužan upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozije na tom radnom mjestu i njegovoj okolini te poduzimanju mjere zaštite da ne nastane požar i eksplozija.

U slučaju kada se radnik premješta s jednoga radnoga mjesta na drugo radno mjesto, na kojemu su opasnosti i mjere zaštite od požara različite od prethodnoga, o neposrednim opasnostima i mjerama zaštite od požara koje mora provoditi na tom radnom mjestu dužan ga je upoznati voditelj te ponoviti postupak sukladno stavku 1. i 2. članka 30. ovoga Pravilnika.

Članak 31.

Radnici, koji tijekom jedne radne smjene ili tijekom određenoga vremenskoga razdoblja redovito ili povremeno obavljaju više različitih poslova, moraju za te poslove biti osposobljeni i od voditelja biti upoznati sa svim opasnostima i mjerama zaštite od požara na tim poslovima.

VII. NAČIN OSPOSOBLJAVANJA DJELATNIKA ZA RUKOVANJE PRIRUČNOM OPREMOM I SREDSTVIMA ZA DOJAVU I GAŠENJE POČETNIH POŽARA, PERIODIČNE PROVJERE ZNANJA I VOĐENJA EVIDENCIJE O TOME

Članak 32.

Ovlaštena pravna osoba provodi osposobljavanje radnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje požara.

Nakon završenoga osposobljavanja izdaje mu se pisani napatuk o opasnostima i mjerama zaštite od požara i eksplozije kojih se mora pridržavati tijekom rada.

Nakon upoznavanja i predaje pisanih naputaka, radnik potpisuje izjavu da je upoznat s opasnostima i mjerama koje mora poduzimati na tom radnom mjestu da ne nastane požar ili eksplozija.

Periodične provjere radnika s upoznavanjem priručne opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara, provodi se tijekom vježbi evakuacije i spašavanja koje se organiziraju svake dvije godine u ustanovi.

VIII. NAČIN OSPOSOBLJAVANJA DJELATNIKA ZA RAD NA RADNIM MJESTIMA S POVEĆANIM OPASNOSTIMA ZA NASTANAK I MOGUĆE POSLJEDICE OD POŽARA ILI TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE, PRIJE STUPANJA NA RAD, PERIODIČNE PROVJERE ZNANJA I VOĐENJE EVIDENCIJE O TOME

Članak 33.

U ustanovi trenutno nema radnih mjesta s povećanim opasnostima za nastanak požara i eksplozija ili tehnoloških eksplozija, stoga radnici i nisu educirani za takvu vrstu opasnosti.

IX. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA S OPISOM ZADUŽENJA

Članak 34.

Voditelj je zadužen za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara.

Svi prostori u ustanovi trebaju imati uređaje, opremu i sredstva za gašenje požara prema propisima.

U ustanovi je postavljena ili izvedena sljedeća vatrogasna oprema i sredstva za gašenje i dojavu požara:

1. Ručni vatrogasni aparati (broj, vrsta i raspored ručnih vatrogasnih aparata po prostorijama daje se u prilogu koji je sastavni dio ovoga Pravilnika);
2. Vanjska hidrantska mreža s nadzemnim (podzemnim) hidrantima;
3. Unutarnji zidni hidranti.

VATROGASNI APARATI

Članak 35.

Održavanje ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled i periodični servis koji se provode prema planu i programu koji je usklađen s Pravilnikom o vatrogasnim aparatima (NN 101/2011, 74/2013).

Članak 36.

Redovni pregled ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja voditelj i to:

- najmanje jedanput svaka tri mjeseca, u prostorijama u kojima nema korozivne atmosfere.

Članak 37.

O uočenim nedostacima tijekom redovnoga pregleda voditelj u pisanom obliku izvješćuje poslodavca.

Članak 38.

O izvršenim redovnim pregledima ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata voditelj vodi upisnik. Obrazac upisnika o redovnim pregledima ručnih i prijevoznih aparata daje se u prilogu br. 2, koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 39.

Periodični pregled ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja ovlašteno poduzeće ili tvrtka koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje od Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje periodičnih pregleda vatrogasnih aparata

Periodični pregled ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja se:

- najmanje jedanput godišnje.

Članak 40.

Sadržaj periodičnoga pregleda ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata propisan je Pravilnikom o vatrogasnim aparatima (NN 101/2011, 74/2013).

Voditelj je odgovoran za pravodoban pregled vatrogasnih aparata i nakon pregleda označeni odgovarajućim naljepnicama na način kako je to predviđeno Pravilnikom iz stavka 1. ovog članka.

Članak 41.

O izvršenom periodičnim pregledima ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata vodi se upisnik.

Upisnik iz prethodnog stavka vodi odgovorna osoba zaštite od požara na obrascu br. 3, koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

STABILNI SUSTAVI ZA GAŠENJE POŽARA VANJSKA I UNUTARNJA HIDRANTSKA MREŽA

Članak 42.

Vanjski i unutarnji hidranti moraju biti vidljivo označeni.

Pristup hidrantima i prostor oko njih mora biti stalno slobodan.

Nakon upotrebe opreme, tlačne se cijevi moraju oprati, osušiti i vratiti na svoje mjesto.

Vanjski i unutarnji zidni hidrantski ormarići moraju biti propisno obojeni i označeni kao i opremljeni potrebnom i u cijelosti ispravnom opremom.

Periodičnu kontrolu kompletnosti opreme u hidrantskim ormarićima obavlja svaka 3 mjeseca voditelj poslova zaštite od požara.

Članak 43.

Periodično ispitivanje funkcionalnosti hidrantske mreže obavlja se najmanje jedanput godišnje, a obavlja ga ovlaštena pravna osoba koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje od MUP-a za obavljanje ispitivanja funkcionalnosti hidrantske mreže.

Periodično ispitivanje funkcionalnosti obavlja se na temelju projektne dokumentacije ovjerene od strane MUP-a, a u skladu s odredbama Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara i Pravilnik o provjeri ispravnosti stabilnih sustava zaštite od požara.

Kada se ispitivanjem utvrdi da hidrant ili dijelovi opreme nisu upotrebljivi, moraju se odmah osposobiti ili zamijeniti.

O svakom ispitivanju mora se voditi upisnik u koji se unosi kada je ispitivanje obavljeno, tko ga je obavio i što je provjerom utvrđeno.

SUSTAVI ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA

Članak 44.

Ispitivanje sustava za dojavu i gašenje požara obavlja ovlaštena tvrtka koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje nadležnog ministarstva.

Članak 45.

Ispitivanje ispravnosti ostalih sustava za dojavu požara obavlja se prema rokovima utvrđenima Zakonom o zaštiti od požara.

Članak 46.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti sustava za dojavu i gašenje požara vodi se zapisnik u koji se unose sve radnje tijekom ispitivanja. Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti sustava za dojavu i gašenje požara.

Zapisnik o ispitivanju potpisuje ispitivač s lijeve strane - odgovorna osoba u poduzeću koje je registrirano i ima odobrenje nadležnoga ministarstva za obavljanje takve djelatnosti.

Članak 47.

Voditelj o izvršenim ispitivanjima vodi upisnik u koji se upisuje kada je provjera izvršena, tko ju je obavio i što je provjerom utvrđeno.

- X. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU SUSTAVA ZA UPRAVLJANJE I NADZIRANJE SIGURNOG ODVIJANJA TEHNOLOŠKOG PROCESA (AKO POSTOJI) TE DRUGIH INSTALACIJA I UREĐAJA ČIJA NEISPRAVNOST MOŽE PROUZROČITI POŽAR I TEHNOLOŠKU EKSPLOZIJU

Članak 48.

U ustanovi za sada ne postoji služba i osoba zadužena za održavanje u ispravnom stanju sustava za upravljanje i nadziranje sigurnog odvijanja tehnološkog procesa.

- XI. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA RAZRADU POSTUPAKA I PODUZIMANJE ODGOVARAJUĆIH ORGANIZACIJSKIH I TEHNIČKIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA U SLUČAJEVIMA PRIVREMENO POVEĆANOG POŽARNOG RIZIKA

Članak 49.

Povećani rizik predstavljaju:

- privremena mjesta zavarivanja i upotrebe otvorenoga plamena ili alata koji u upotrebi stvaraju iskre u prostoru koji nije za to predviđen;
- obavljanje većih građevinskih radova.

Članak 50.

Voditelj je dužan razraditi odgovarajuće organizacijske i tehničke mjere zaštite od požara u slučaju privremeno povećanoga požarnog rizika.

Ako voditelj procijeni da mjere ne jamče zaštitu od požara i eksplozije zabranit će aktivnosti koje predstavljaju povećani rizik.

- XII. KRETANJE I PONAŠANJE U/NA/OKO OBJEKTU USTANOVE UGROŽENOJ OD POŽARA ILI TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE

Članak 51.

Posjetitelji, privatne osobe koje obavljaju određene poslove u ustanovi ili se zateknu u ustanovi, u njenom objektu i prostorijama te radnici drugih ustanova obavezni su provoditi mjere zaštite od požara i pri obavljanja tih radnji držati se voditeljevih naredbi i naputaka.

- XIII. USTROJSTVO MOTRENJA, JAVLJANJA I UZBUNJIVANJA O OPASNOSTIMA OD POŽARA

Članak 52.

U cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u/i na objektu kao i na okolnom prostoru, razvrstanima u IV. kategoriju ugroženosti, primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na:

- projektiranje i izvođenje radova na adaptaciji i/ili rekonstrukciji postojećega objekta ustanove i njegovim dijelovima, odnosno, projektiranje i dogradnju novih građevinskih dijelova kao i izgradnju privremenih te ugradnju uređaja i opreme u njima;
- izvođenje i održavanje raznih instalacija (elektroinstalacija, plinskih, gromobranskih, ventilacijskih, toplinskih, kanalizacijskih, za transport tekućina i sl.), tako da ne predstavljaju opasnost od požara;
- skladištenje i čuvanje zapaljivih tekućina i plinova, eksplozivnih, otrovnih i drugih opasnih tvari u za to izgrađenim građevinama ili na prostorima;
- čuvanje i korištenje zapaljivih tekućina, tekućih plinova i drugih opasnih tvari koje se drže za potrebe tehnološkog procesa te u drugim pomoćnim prostorijama;
- pretakanje, prijevoz i prenošenje zapaljivih i eksplozivnih tvari;
- skladištenje sirovina, poluproizvoda i gotovih proizvoda, a posebno lakozapaljivih, zapaljivih, eksplozivnih i drugih opasnih tvari;
- određivanje mjesta i uvjeta za čuvanje masnih krpa, pamučnjaka i drugih zapaljivih i samozapaljivih otpadaka koji se nalaze u proizvodnim pogonima i drugim prostorijama;
- određivanje posebnog načina zaštite u proizvodnim i drugim građevinama i njihovim dijelovima u kojima se koriste zapaljive tekućine ili druge zapaljive opasne tvari koje zbog isparavanja ili stvaranja eksplozivnih smjesa mogu prouzročiti požar i/ili eksploziju (lakirnice i sl.);
- postavljanje raznih upozorenja, uputa, informacija i oznaka (o pušenju, unošenju otvorene vatre, zabrani zavarivanja i sl.);
- održavanje čistoće u objektu i drugim njegovim dijelovima, odnosno, uklanjanje otpadaka i drugih zapaljivih tvari na za to određena mjesta;
- označavanje i održavanje ulaza, izlaza, prolaza i protupožarnih putova unutar objekta ustanove i prostora oko njih za prilaz, odnosno, prolaz vatrogasnih vozila;
- uporabu uređaja za grijanje i njihovo održavanje kao i druge mjere zavisno od postojećih opasnosti;
- opskrbljenost objekta ustanove i njegovih unutarnjih i vanjskih prostora hidrantima, vatrogasnim aparatima i drugom propisanom opremom i uređajima za gašenje požara, a čiji se broj, vrsta i lokacija utvrđuju Pravilnikom o vatrogasnim aparatima (NN 101/2011, 74/2013).

Članak 53.

Prilikom određivanja mjera zaštite od požara koriste se postojeći zakonski i tehnički propisi i mjere zaštite (osnovne mjere zaštite od požara), a ostale mjere zaštite od požara reguliraju se ovim Pravilnikom kojim se propisuju dodatne mjere zaštite od požara.

OSNOVNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 54.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara, prema ovom Pravilniku, smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na električnim uređajima i instalacijama, mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama te mjere zaštite od požara na instalacijama ventilacije i grijanja.

A) GRAĐEVINSKE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 55.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje čiji je cilj:

- zaštita osoba koje se nalaze u građevini i građevinskim dijelovima,
- zaštita drugih osoba koje se nalaze u njihovoj neposrednoj blizini,
- sprečavanje širenje požara – lokaliziranje (prvenstveno izvan područja građevine i njenih dijelova),
- očuvanje vrijednosti i dobara u građevini i građevinskim dijelovima,
- očuvanje same građevine i njenih dijelova.

Građevinske mjere zaštite od požara treba provoditi prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijela građevine.

Članak 56.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećega stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcije u određenim rokovima te izvođenja građevinskih radova po dokumentaciji za koju je dana suglasnost.

Građevinske konstrukcije pregledavaju se radi utvrđivanja stanja otpornosti protiv požara.

IZLAZI I IZLAZNI PUTOVI

Članak 57.

Cjelokupan prostor na hodnicima i stubištima i drugim evakuacijskim putovima mora uvijek biti slobodan i nezakrčen.

Nagazna površina podova na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakvih mehaničkih oštećenja i napuknuća te ne smije biti neravna, ni imati nagle promjene visine. Podne obloge, tepisi kao i mobilni prekrivači moraju biti izrađeni od samogasivog materijala i dobro pričvršćeni za podlogu. Oštećeni dijelovi na njima ne smiju se krpiti. Oštećeni dijelovi podnih obloga moraju se u cijelosti izmijeniti.

Članak 58.

Na izlazima i ulaznim putovima namijenjenim za evakuaciju, smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strelicom (standardnim simbolima), tako da su vidljivi i danju i noću.

Osvjetljenje oznaka za evakuaciju može zamijeniti i izrada tih oznaka na fluorescentnoj podlozi.

Članak 59.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da neovisno vode na ulicu ili otvoreni, sigurni prostor dovoljno prostran da se osobama, koje sudjeluju u evakuaciji, omogući odmicanje od građevine te brzo i sigurno napuštanje tog prostora. Najveća dužina puta osoba do sigurnosnog prostora može iznositi 50 m u prizemnim i 30 m u katnim objektima.

Dužina puta evakuacije može se odrediti i računski, koristeći pri tome horizontalnu brzinu kretanja osoba i vrijeme koje se smatra dovoljnim za udaljavanje do sigurnog prostora te

otpornost konstrukcije na požar.

Vrata na putovima evakuacije moraju biti izvedena tako da se mogu otvarati u namjeravanom smjeru evakuacije. Ta vrata moraju biti zakretna i izvedena od negorivog materijala.

Rukohvati i ograde na stepeništu trebaju biti stabilno pričvršćeni za konstrukciju građevine.

OTVORI U ZIDOVIMA

Članak 60.

Sva vrata u objektu ili njegovu građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati.

Sva se vrata moraju otvarati u smjeru izlaženja (evakuacije), a na vratima se ne smije mijenjati smjer otvaranja niti se ne smiju privremeno ili stalno ukloniti.

Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno.

Sva vrata u skladištima trebaju biti od negorivog materijala, a vrata između požarnih sektora moraju imati odgovarajuću vatrootpornost, ovisno o požarnom opterećenju u tim požarnim sektorima.

Članak 61.

Svi prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako dati otvarati i zatvarati s poda (ventus uređaji i sl.).

Prozori, kao nadsvjetla, mogu se postavljati u pregradnim zidovima samo unutar požarnog sektora.

Prozorska stakla ne smiju biti napuknuta ili razbijena.

ZIDOVI, STUPOVI I STROPOVI

Članak 62.

Sve preinake na zidovima mogu se obavljati samo na temelju dobivene suglasnosti na tehničku dokumentaciju od inspekcije zaštite od požara, kada se radi o rekonstrukciji ili gradnji nove građevine za koju treba građevna dozvola ili voditelja za ostale slučajeve.

Oštećenje na zidovima (pukotine, otpadanje) treba popraviti. Popravlja se s materijalom istih protupožarnih karakteristika kao i prijašnji.

U blizini zidova od gorivog materijala ne smije se postavljati naprava za zagrijavanje niti drugi izvori topline.

Članak 63.

Zaštitni premazi (boje) trebaju se obnavljati, ako su se počeli ljuštiti ili otpadati.

Premazi se ne smiju stavljati na stare premaze već se površina mora prije očistiti.

Pregled zidova i stupova mora se obavljati jedanput u godini, požarnih zidova svakih šest mjeseci, a mjesta prolaza instalacija kroz požarne zidove svaka tri mjeseca.

Članak 64.

Za drvene međukatne konstrukcije sa zaštitnom oblogom i premazom protiv gorenja, potrebno je kontrolirati stanje obloge. Takva obloga se ne smije djelomično uklanjati radi ovješena uređaja, rasvjetnih tijela i sl. te radi provođenja instalacija.

Kod međukatnih konstrukcija, koje imaju veću otpornost na požar (namjena im je sprečavanje širenja požara po vertikali), ne smiju se ostavljati nezaštićeni otvori. U takvom slučaju svi međuprostori moraju se brtviti negorivim vatrootpornim materijalom. Zaštitne obloge i premazi moraju cijelom površinom prekrivati strop, ne smiju imati oštećenja, pukotine i biti odvojeni od stropne površine.

Sve stropove, odnosno, međukatne konstrukcije treba pregledavati jedanput godišnje, a obloge kod stropova međukatnih konstrukcija, čija je svrha sprečavanje širenja požara po vertikali, svakih 6 mjeseci.

Članak 65.

U prostorijama gdje može doći do razlijevanja zapaljivih tekućina ne smiju se postavljati pokrivači od gorivoga materijala, a pod mora biti nepropustan (bez pukotina i oštećenja).

Svi podovi, bez obzira na kakvu su međukatnu konstrukciju postavljeni, ne smiju imati nezaštićene otvore.

Svaki otvor ili oštećenje u podu radi izvođenja bilo kakvih radova mora se odmah dovesti u prijašnje stanje.

Otvori za provođenje instalacija moraju biti zabrtvljeni vatrootpornim materijalom.

Pregled podova treba provoditi jedanput godišnje, a pokrivača i eventualnih otvora svakih šest mjeseci.

POKROVI I KROVIŠTA

Članak 66.

Pri izgradnji krovišta treba se držati sljedećeg:

- konstrukcija krovišta treba imati optimalnu otpornost protiv požara, a najmanje 30 min., što se kod neotpornih konstrukcija postiže protupožarnim premazima.

Članak 67.

Krovni pokrivač ne smije imati mehaničkih oštećenja.

Ako je krovište izvedeno s određenom otpornošću protiv požara, nosive krovne konstrukcije i pokrivači ne smiju se popravljati s gorivim materijalom.

U prostoru tavana ne smije se ostavljati niti držati nikakvi gorivi građevinski materijali niti predmeti koji mogu uzrokovati požar.

Na sve dijelove krovišta treba biti omogućen pristup barem jednim metalnim penjalicama.

DIMNJACI

Članak 68.

U/na objektu ustanove ne postoji dimnjak kao ni dimovodni putovi.

PROMETNICE I PRILAZI

Članak 69.

Pristupne ceste i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozilima tako da se:

- čiste od snijega;
- na njima ne obavljaju nikakvi građanski radovi (prokop) dok nije osiguran drugi
- pristup do objekta (zaobilaznica, premoštenje preko prekopa i sl.) te da
- nisu zakrčeni vozilima i da su
- opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima.

Potrebno je osigurati da je na slobodnom prostoru oko građevina omogućen pristup nadzemnim ili podzemnim hidrantima.

B) MJERE ZAŠTITE OD POŽARA NA ELEKTRIČNIM INSTALACIJAMA I UREĐAJIMA

Članak 70.

U glavnom razvodnom ormaru, kao i razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama, moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

Članak 71.

Za isključivanje električne energije nakon završenoga rada ili u slučaju hitne potrebe (požar i sl.) moraju na odgovarajućim mjestima biti izvedene sklopke.

Sklopke iz stavka 1. ovoga članka treba postaviti izvan zone opasnosti od požara i eksplozije.

Članak 72.

Zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane električne osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije.

Topljivi osigurači i automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijati.

Kraj svakog osigurača i sklopke moraju biti postavljene oznake kojemu strujnom krugu pripada osigurač i sklopka.

Izmjenu električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima mogu obavljati samo zaduženi i ovlašteni električari.

Zamjena osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima.

Ispitivanje zaštite od kratkog spoja i preopterećenja mora se obavljati u odgovarajućim vremenskim razmacima, a nađene nedostatke treba odmah ukloniti.

Članak 73.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljani.

Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Razvodni ormari moraju biti zaključani kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama.

Ključevi ormara moraju se nalaziti kod voditelja, odnosno, na za to određenom mjestu u prostoru glavnoga razvodnoga ormara.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da pri isključenju električne energije ostanu uključena trošila za nužnu rasvjetu, vatrogasne crpke i sl. Prilikom nestanka napona iz mreže, ta se trošila trebaju automatski napajati iz pomoćnog elektroenergetskog izvora.

Članak 74.

Sklopke u razvodnim ormarima moraju biti tako izvedene da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama, te moraju odgovarati zahtjevima glede njihove namjene.

U pojedinim prostorijama moraju se u ormare postavljati sklopke koje isključuju cjelokupnu instalaciju osim općeg i sigurnosnog osvjetljenja.

Na sklopkama moraju biti jasno označeni položaji „isključeno – uključeno“, s time da taj položaj označava i signalna žaruljica.

Članak 75.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mjesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara.

Članak 76.

O svakom obavljenom pregledu i ispitivanju električnih instalacija i uređaja ispitivač je dužan izdati pisani nalog iz kojega će biti vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda utvrđeni i što se treba učiniti za uklanjanje nedostataka glede zaštite od požara.

Električne instalacije i uređaji moraju se stalno održavati sukladno vrijedećim normama i odredbama propisa za određene elektro uređaje i instalacije.

C) MJERE ZAŠTITE OD POŽARA NA GROMOBRANSKIM INSTALACIJAMA

Članak 77.

Na svim građevinama u kojima se obavlja djelatnost ili borave ljudi moraju biti postavljene gromobranske instalacije sukladno tehničkim propisima o gromobranima.

Gromobranska instalacija mora biti izvedena, održavana i postavljena tako da se spriječi svaka mogućnost nastanka požara zbog atmosferskog pražnjenja.

O gromobranskim instalacijama svih građevina mora postajati tehnička dokumentacija i mora se voditi revizijska knjiga gromobranskih instalacija.

Članak 78.

Pregled gromobranskih instalacija tijekom upotrebe mora se obavljati:

- poslije svakog popravka,
- nakon svakog udara groma u građevinu ili instalaciju,
- u redovnim periodičnim razmacima, ovisno o vrsti građevine ili njenog građevinskog dijela, a najmanje svake dvije godine.

O svakom pregledu mora se sastaviti zapisnik u koji se unose sve vrijednosti dobivene pregledom i mjerenjem i iz njega se mora vidjeti da li je instalacija ispravna i koji su popravci potrebni.

XIV. MJERE ZABRANE I OGRANIČENJA IZ ZAŠTITE OD POŽARA TE PROSTORIJE I PROSTORI NA KOJE SE ONE ODNOSE

A) OPĆENITO

Članak 79.

Zabranjuje se unošenje, pohranjivanje, pretakanja i korištenje upaljivih tekućina u prostoru ustanove.

Zabranjuje se upotreba uljnih peći za zagrijavanje prostora.

Čišćenje opreme i strojeva zapaljivim tekućinama ne smije se obavljati u objektu ustanove.

Ako se u prostorijama ustanove koriste ljepila i boje na temelju zapaljivih tekućina, one se moraju odlagati u metalne sigurnosne ormare sukladno propisima.

U određenim dijelovima objekta ustanove, u kojima se drže ili koriste zapaljive i eksplozivne tekućine i plinovi te drugi lakozapaljivi materijali ili se stvaraju eksplozivne smjese (priručna skladišta zapaljivih i eksplozivnih tvari, skladišta ambalaže, prostorije u kojima se peru predmeti sa zapaljivim tekućinama), zabranjena je upotreba otvorenoga plamena ili alata koji iskri te držanje i smještaj tvari koje su sklone samozapaljenju.

Članak 80.

Zapaljive tekućine i ukapljeni naftni plin ne smiju se bacati ili ispuštati u odvodnu kanalizacijsku mrežu.

Članak 81.

Rad s otvorenim plamenom (aparatom za zavarivanje, rezanje i lemljenje) može se obavljati u prostorijama objekta ustanove tek nakon dobivanja pisanoga odobrenja voditelja i naloženih mjera koje se moraju poduzeti prije toga.

Članak 82.

Zabranjeno je odbacivati opuške cigareta ili šibica oko objekta ustanove osim u pepeljare na koševima za otpadke ispred objekta ustanove.

Članak 83.

Gorivi otpadni materijal (papir, karton i sl.) selektivno se odlaže u namjenske kutije koje se tjedno prazne.

Opasni otpad (toneri, baterije, elektronički otpad, žarulje i sl.) odlaže se u posudu i periodično odvozi u kontejner za opasni otpad.

Ostali gorivi otpadni materijal se nakon radnoga vremena treba redovno odstranjivati.

U košare za otpad ne smiju se odbacivati predmeti koji mogu izazvati požar.

Sav otpadni materijal ne smije se gomilati u prostorijama ustanove već se mora odlagati u zasebne posude ili vreće za odvoz na gradsko odlagalište.

XVI. POSTUPANJE RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 84.

Svaki radnik koji prvi opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar, dužan je ukloniti opasnost, odnosno, ugasiti požar, ako to može bez opasnosti za sebe ili drugu osobu. Ako radnik to ne može učiniti sam, dužan je odmah obavijestiti ostale radnike i najbližu vatrogasnu postrojbu ili vatrogasnu postaju odnosno, ispostavu radi početka akcije gašenja požara.

Prilikom dojave o nastalom požaru radnik treba dati sljedeće podatke:

— ime i prezime te broj telefona s kojega se javlja;

- mjesto (lokaciju) požara i najbliži pristup vozilima vatrogasne postrojbe;
- je li požar u građevini ili na otvorenom prostoru;
- vrstu materijala koji gori (tekućina, plin, drvo, plastika, guma i sl.);
- ima li u požaru ozlijeđenih.

Članak 85.

Prije napuštanja radne prostorije i početka gašenja požara svaki radnik na svom radnom mjestu mora:

- isključiti električnu struju;
- zatvoriti dovod plina;
- iznijeti na sigurno mjesto, ako je moguće, boce s plinom ili posude sa zapaljivim tekućinama;
- izvesti na siguran prostor motorna vozila;
- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnih prostorija.

Članak 86.

Voditelj, čim sazna za požar, utvrđuje koje se sve mjere moraju poduzeti glede upotrebe sredstava i opreme za gašenje požara, organiziranja gašenja, evakuacije i spašavanja, traženja pomoći u slučaju ozlijeđenih osoba i sl. Također, preuzima vođenje akcije gašenja požara do dolaska vatrogasne postrojbe.

Kao voditelj akcije gašenja požara, dužan je osigurati da se na mjesto požara donesu raspoloživi i odgovarajući aparati za gašenje te druga oprema koja se može koristiti za gašenje požara.

Prilikom akcije gašenja požara smije se nalaziti samo potreban broj radnika.

Radi smanjenja štete mora se voditi briga da se izbjegne nepotrebno polijevanje vode po predmetima i inventaru te da se uklone materijali koji bi mogli biti oštećeni od širenja požara.

Članak 87.

Nakon svršetka akcije gašenja požara, voditelj ili voditelj akcije gašenja dužna je:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprečavanja ponovnoga požara;
- osigurati dežurstvo na mjestu požara do dana, ako je požar ugašen tijekom noći;
- dežurnom tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara.

Članak 88.

Upotrijebljenu opremu i uređaje za gašenje požara potrebno je odmah dovesti u ispravno stanje i spremiti na određeno mjesto.

XVII. DRUGE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA SUKLADNO VLASTITIM PLANOVIMA I POTREBAMA

Članak 89.

Radnici koji izvode zavarivanja upotrebom boca s gorivim plinom, s ili bez kisika, moraju se pridržavati sljedećih pravila:

- na mjestima za zavarivanje mogu se držati najviše po dvije boce kisika i dvije boce acetilena (radna i rezervna);
- otvaranje ventila na bocama s komprimiranim, tekućim ili pod tlakom otopljenim plinovima mora biti lagano i bez upotrebe sile;

- gorivi plinovi i kisik ne smije se koristiti iz boca na koje nije postavljen odgovarajući redukcijski ventil;
- prilikom postavljanja redukcijskog ventila na bocu s kisikom, brtva, navoj te alati ili ruke radnika ne smiju biti zaprljane uljem ili masnim tvarima;
- boce s kisikom ne smiju se koristiti za pogon strojeva, alata i uređaja, za propuhivanje kanala i cijevi, odnosno, čišćenje ili otprašivanje prostorija, opreme ili odjeće;
- boce s acetilenom moraju pri radu imati osigurač protiv povratnog plamena;
- boce treba postaviti na sigurnu udaljenost od mjesta zavarivanja tako da ne mogu biti izložene iskrama, česticama rastaljenoga metala, plamenu krivo usmjerenog plamenika ili pregrijavanju od vrućih materijala ili uređaja;
- boce moraju biti osigurane od pada (privezane ili u kolicima);
- kape za zaštitu ventila moraju biti postavljene na zato određeno mjesto, osim kada su boce u upotrebi i spojene te spremne za upotrebu;
- boce se ne smiju kotrljati niti koristiti u horizontalnom položaju;
- gumene cijevi trebaju biti smještene i zaštićene tako da ne mogu biti fizički oštećene, a na spojnim mjestima moraju biti pričvršćene odgovarajućim obujmicama;
- nakon svršetka rada ventile na bocama treba odmah zatvoriti.

Članak 90.

Pri korištenju boca s UNP-om treba se pridržavati sljedećih mjera:

- boce treba čuvati i odlagati na mjestima na kojima se boce ne mogu zagrijati na temperaturu iznad 40°C;
- pri uporabi boca treba se pridržavati uputa za korištenje trošila.
- boce s neispravnim ili polomljenim povratnim ventilom treba isprazniti na otvorenome prostoru, a korištene boce odlagati na, u tu svrhu, predviđeno mjesto;
- do mehaničkoga oštećenja boce, ventila na boci ili navoja na ventilu može doći ako se poklopac priključka ventila ne odvrće pravilno, tj. u smjeru kazaljke na satu (lijevi navoj);
- za odvrtnje i zavrtnje koristiti odgovarajući ključ;
- regulator tlaka postavlja se na priključak ventila boce tako da se okretni priključak na regulatoru okreće suprotno kretanju kazaljke na satu;
- prije priključenja regulatora mora se staviti brtva koja se isporuči zajedno s regulatorom;
- ventil na boci se otvara okretanjem rukohvata ventila suprotno kretanju kazaljke na satu;
- ako između boce i izvora topline nema nikakvog zastora, boce se ne smiju smjestiti na razmaku manjem od 30 cm;

Boca se ne smije smjestiti:

- pored izvora topline na udaljenosti manjoj od 5 cm, ako između boce i izvora topline postoji zaštitni zastor (limeni, aluminijski, azbestni i sl.).

Zabranjeno je:

- pospješivanje isparavanja boce zagrijavanjem pomoću otvorenog plamena ili postavljanjem pored izvora topline;
- pomoću cijevi ili okretanjem boce pokušavati neisparenu tekućinu preliti u drugu posudu;
- obavezno se pridržavati uputa distributera UNP-a i od proizvođača trošila;
- nakon priključenja regulatora tlaka na bocu sva spojna mjesta treba premazati otopinom sapunice. Ako se primijete mjehuri, znači da plin na tom mjestu izlazi.

- Sapunicom treba premazati i rupicu na regulatoru tlaka (kontrola prsnuća membrane);
- prazna boca se ne smije bučkati ili grijati kako bi se iskoristila i zadnja kapljica tekućine, jer ono što se pri upotrebi nije isparilo nije butan i propan, nego teži homolozi (izo-pentan, n-pentan i sl.);
- propuštanje plina iz boce nikada se ne smije kontrolirati šibicom ili otvorenim plamenom;
- gibljiva cijev za spoj trošila i regulatora na boci mora biti izvedeno za rad s ugljikovodicima;
- nakon upotrebe obavezno treba zatvoriti ventil na boci trošila;
- prije upotrebe plina treba prozračiti prostoriju, pogotovo ako se osjeti da u njoj ima plina;
- ako se u boci uslijed propuštanja plina na spojnim mjestima pojavi plamen, treba odmah zatvoriti ventil (mokrom krpom ako je ventil vruć), uslijed čega će se plamen ugaziti.
- boca neće eksplodirati sve dok u njoj uslijed zagrijavanja iznad određene granice ne poraste tlak plina;
- kod početnog požara potrebno je bocu izvući iz prostorije, hladiti je hladnim oblozima ili polijevati vodom te gasiti požar u prostoriji ako je već izbio;
- manji požar ugaziti aparatom punjenim prahom (S) ili ugljičnim dioksidom (CO₂);
- u slučaju kada se utvrdi da boca s UNP-om propušta plin (isti se može osjetiti u prostoriji) u prostoriji se ne smije paliti svjetlo, baterija ili šibica;
- prostoriju treba prozračiti vodeći računa da je UNP mnogo teži od zraka te da se zadržava pri dnu prostorije;
- za indicaciju propuštenoga UNP-a u prostoriju, mogu se koristiti indikatori upaljivog plina koji će zvučnim signalima upozoriti da se u prostoriji nalazi određena koncentracija upaljivog plina.
- kod upotrebe UNP-a indikator treba postaviti na pod prostorije.

XVIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 91.

U slučaju nesuglasja u provedbi ovoga Pravilnika, pravna tumačenja daje ovlaštena tvrtka izvan ustanove.

Članak 92.

Izmjene i dopune ovoga Pravilnika donose se na isti način kao i za njegovo donošenje.

Članak 93.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči poslodavca uz ovjeru urudžbenim pečatom..

Suglasan:

Gradonačelnik

Antun Korušec, dipl. politolog

Ravnatelj:

Dubravko Adamović, akad. slikar